

Dynaaminen hankintajärjestelmä (DPS)

Johtava asiantuntija
Suvi Sippola, Motiva Oy
Kestävät julkiset hankinnat

17.2.2025

Miten dynaamista hankintajärjestelmää voidaan hyödyntää pientuottajien, lähi- ja luomuruoan hankinnoissa?

- Tyypilliset haasteet julkisissa kilpailutuksissa pientuottajille
- Pientuottajien reittejä julkisiin ruokapalveluihin
- DPS:n hyödyt tilaajalle
- DPS:n hyödyt pientuottajille

Miten hankintoja tehdään dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä ja mitä järjestelmän käyttöönotto vaatii?

- Opas lähi- ja luomuruoan hankintaan dynaamisella hankintajärjestelmällä
- Prosessi pähkinäkuoressa
- Järjestelmän perustaminen
- Viestintä ja vuoropuhelu tuottajien kanssa
- Hankintojen teko järjestelmän sisällä
- Vinkkejä onnistumiseen

Tyypillisiä haasteita pientuottajille

- Julkiseen kilpailutukseen osallistuminen vaatii paljon työtä kilpailutusvaiheessa.
- Isot volyymitarpeet ovat pientuottajille haastavia
- Julkinen hankkija ei maksa samaa hintaa kuin kuluttaja-asiakas
- Onko yrityksellä halua kasvaa?
- Hilmaa ja julkista hankintaa ei tunneta
- ESPD ja rikosrekisteriotteen tilaaminen tyypilliset kompastuskivet
- Omavalvontasuunnitelma puuttuu
- Oman tuotteen kuvaus voi olla vaikeaa julkiseen hankintaan.

Miksi pien- lähi ja luomutuottajien kannattaa osallistua julkisiin hankintoihin?

Tarjolla isoja tilauksia, säännöllisyyttä, vakautta, yhteistä tuotekehitystä sekä uusia kumppanuuksia

- **Julkisiin ruokapalveluihin halutaan pientuottajien tuotteita!**
- Isot ja säännölliset tilaukset tuovat yrityksen toimintaan ennakoitavuutta
- Julkinen sektori on luotettava sopimuskumppani, joka maksaa laskunsa aina ajoissa ja pitävät sopimuksista kiinni.
- Julkinen asiakas tasaa kuluttajakaupan heilahtelua.
- Kaupan saanti voi vaatia aikaa, mutta kun tuotteen saa ruokalistalle, se yleensä pysyy sen jälkeen listalla erittäin hyvin.
- Yhteinen tuotekehitys on mahdollista.

Erilaisia reittejä julkisiin ruokapalveluihin

- Osallistuminen tavallisiin julkisiin kilpailutuksiin (yli 60 000 € hankinnat)
- Pienhankinnat = Hankintalain kansalliset kynnysarvot alittavia hankintoja, myös pienhankinnat kilpailutetaan, mutta kevyemmin menettelyin
- Pienhankintarajan alle jäävät yksittäiset ostot tai tilaukset
- Tukut
- Dynaamiset hankintajärjestelmät – kehitetty helpottamaan pk-yritysten osallistumista julkisiin hankintoihin

Dynaamisen hankinnan hyödyt tilaajille

- Suora kanava lähi- ja luomuruoan hankintaan
- Mahdollisuus saada hankittua esim. paikallista kauden satoa.
- Toimittajien soveltuvuus tarkistettu
- Lähiruoan tuotevalikoima löytyy helposti
- Parhaimmillaan mahdollistaa myös taloudellisesti paikallisen ruoan hankinnan. Ei tukkua välissä.

Dynaamisen hankintajärjestelmän hyödyt toimittajille

- Toimittaja voi päättää jokaisen minikilpailutuksen yhteydessä, tarjoaako tuotteitaan. Tuotteita mahdollista tarjota yksittäisille tilaajille (toimipaikoille)
- Vähemmän byrokratiaa – vain hintatietoja päivitetään minikilpailutusten yhteydessä.
- Julkinen ostaja on luotettava sopimuskumppani ja voi myös tarjota säännöllisillä tilauksilla ennakoitavuutta.
- Tukkuporras jää välistä – suorat asiakassuhteet.
- Mukaan tarjoajaksi pääsee milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän voimassaoloaikoina.
- Haasteena kuljetusten järjestäminen

Käynnissä olevat elintarvikkeiden dynaamiset hankintajärjestelmät

- Helsingin kaupunki, Monetra Oulu Oy, Kaarea Oy, Huittisten kaupunki

EU	Elintarvikkeet ja non-food tuotteet 2022–2026 (DPS) DPS	Hankintailmoitus (TED F02)	19.8.2022 15:05	16.8.2026 00:00	Helsingin kaupunki
EU	Lähi-, luomu ja pientuottajien elintarvikkeet 2023 DPS DPS	Hankintailmoitus (TED eF16)	4.1.2024 10:30	31.12.2050 10:00	Monetra Oulu Oy
EU	Lähi-, luomu ja pientuottajien elintarvikkeet DPS DPS	Hankintailmoitus (TED eF16)	8.10.2024 10:05	31.12.2030 15:51	Kaarea Oy
LAAJUUS	NIMI	ILMOITUSTYYPPI	JULKAISTU (SUOMEN AIKAA) IF	MÄÄRÄAIKA (SUOMEN AIKAA) +	OSTAJAORGANISAATIO
EU	Lähi-, luomu- ja pientuottajien elintarvikkeet DPS	Hankintailmoitus (TED eF16)	19.12.2023 10:30	31.12.2033 12:00	Huittisten kaupunki

Lisää lähi- ja luomuruokaa dynaamisella hankintajärjestelmällä -opas

Julkaistu 06/2024

- Tietoa
- Vinkkejä
- Kokemuksia

elintarvikehankintojen tekemisestä dynaamisen hankintajärjestelmän kautta ja hakinnan valmistelusta.

Oppaan kommentointiin ovat osallistuneet dynaamista elintarvikkeiden hankintajärjestelmää valmistelleet hankkijat sekä **Kuntaliiton**, **Motivan** ja **maa- ja metsätalousministeriön** hankintojen erityisasiantuntijat.

[Linkki oppaaseen >>](#)

Oppaan sisältö:

Dynaamisen hankintajärjestelmän hyödyt tilaajalle ja toimittajalle

Kokemuksia järjestelmän käytöstä muissa EU-maissa

Dynaamisen hankintajärjestelmän prosessi

Vinkit valmistelun eri vaiheisiin

- Ennen valmistelun aloittamista
- Kartoita tilaajat
- Miten tavoittaa lähi- luomu ja pientuottajia?
- Markkinavuoropuhelusta ymmärrystä vaatimusten määrittelyyn
- Sähköisen järjestelmän perustaminen
- Dynaamisen hankintajärjestelmän julkaisu ja perustamisvaihe
- Päätökset toimittajien hyväksymisestä
- Tilausten tekeminen
- Jälki-ilmoitukset

Kokemuksia Kaarean, Monetra Oulun ja Huittisten kaupungin dynaamisen hankintajärjestelmän valmistelusta.

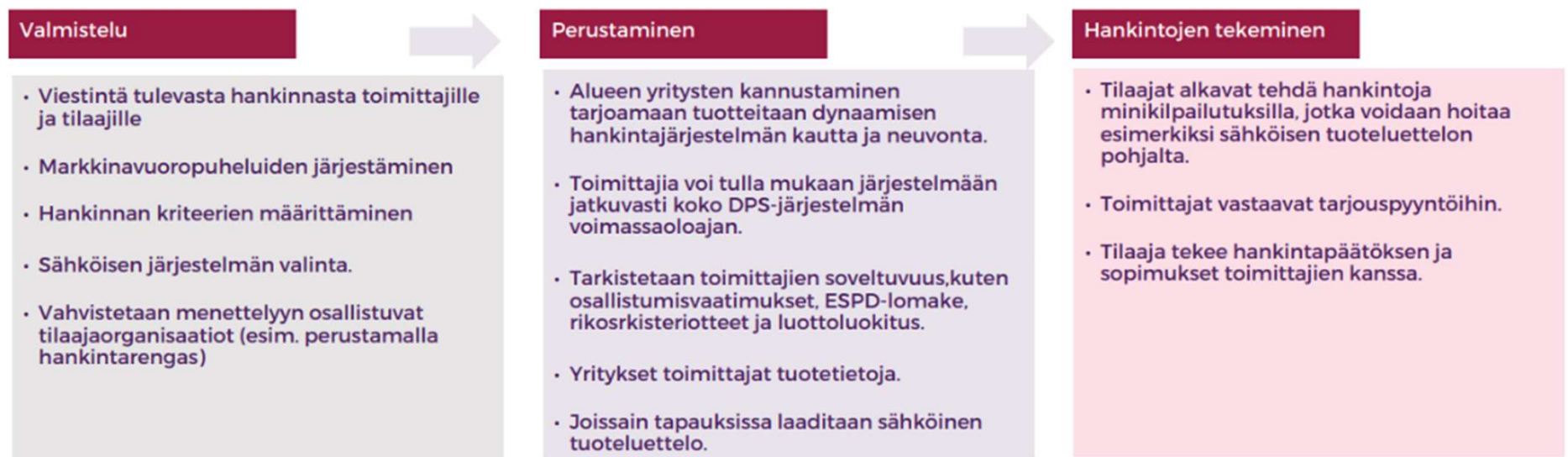

Dynaaminen hankintajärjestelmä prosessina

Kuva: Monetra Oulu Oy, mukailleen Motiva Oy

Dynaaminen hankintajärjestelmä prosessina

Kuva: Motiva Oy

Vinkkejä onnistumiseen: Valmistelu

- Selvitä tilaajien toiveet
- Laadi strategia – Päätä, mitä hankintaan dynaamisen hankintajärjestelmän kautta
- Tutustu paikallisiin tuottajiin – mitä tarjolla, millaisilla vaatimuksilla saatavilla
- Innosta ja kannusta tarjoamaan – viesti hyödyistä toimittajille!
- Tee itsesi tutuksi toimittajille – jalkaudu, vieraile alan tapahtumissa.
- Hae apuja toimijoilta, jotka tuntevat tuottajat.

Vinkkejä onnistumiseen: Hankintajärjestelmän perustaminen

- Tutustu dynaamiseen hankintajärjestelmään
- Selvitä, miten oma käytössä oleva järjestelmä hankintojen tekoon taipuu dynaamiseen hankintaan. Tarvitaanko muokkauksia? Cloudian kautta onnistuu.
- Julkaise hankintailmoitus
- Auta tarvittaessa toimittajia tietojen toimittamisessa.
- Varaudu viestimään hankinnastanne myös perustamisvaiheen jälkeen.
- Selvitä kuka tekee hankintapäätökset

Vinkkejä onnistumiseen: Hankintojen teko

Muista, että toimittajilla on oikeus kieltäytyä tarjouspyynnöistä
Ratkaisut logistiikkaan mietittävä

Kannusta tilaajia hyödyntämään aktiivisesti
hankintajärjestelmää.

Jälki-ilmoituksilla pystyt seuramaan tehtyjä hankintoja.

Toimittajia voi edelleen ilmoittautua mukaan.

Mistä opas löytyy?

Motivan verkkosivusto:

https://www.motiva.fi/ajankohtaista/julkaisut/lisaa_lahi-ja_luomuruokaa_dynaamisella_hankintajarjestelmalla_opas.15370.shtml

Muista elintarvikehankintojen apuna myös www.kriteeripankki.fi

KRITEERIPANKKI
Vastuulluuslaitteita julkaisun hankintoihin

Language
Haku
Valikko

Hae vastuullisuuskriteereitä
Kriteeripankista voit hakea hankinnassa sovellettavia vastuullisuuskriteereitä hankittavien tuotteiden tai palvelujen sekä hankinnassa huomioitavien vastuullisuustavoitteen perusteella. Kriteeristä voit hakea myös omilla hakusanoilla kuten laatu, joukonmerkki, green deal tms.

Tuotekategoria
Valitse

Vastuullisuustavoite
Valitse

Hae hakusana
Kirjoita hakusana

HAE KRITEEREITÄ

NÄIN TEET VASTUULLISIA HANKINTOJA

Kriteeripankista löydät hankinnassa sovellettavien vastuullisuuskriteerien lisäksi tietoa eri tuotteiden ja palveluiden ympäristövaikutuksista. Nämä tiedot auttavat mahdollisimman vaikuttavien kriteerien valinnassa. Tutustu huolella myös kriteerien käyttöä koskeviin ohjeisiin.

Kriteeripankin kriteerit on kehitetty vuoropuhelussa tilaajan, toimittajan ja alan asiantuntijoiden kanssa. Näin varmistetaan, että kriteerit ovat markkinoilla saatavien tuotteiden, markkinoiden kannustavia, syrjittömiä, vertailukelpoisia ja todennettavia.

→ Tuote- ja palvelukategoriat

→ Ohjeita kriteerien valintaan ja käyttöön

AJANKOHTAISTA

15.11.2024

Uudet vastuullisuuskriteerit energiatehokkaiden ammattikeittiölaitteiden hankintaan
Mallia on jatkoset uudet vastuullisuuskriteerit ammattikeittiöiden tarkoitukseen laitteille. Ammattikeittiöiden elinkaari on pitkä, joten laitehankinnalla voidaan vaikuttaa laitteiden energiankulutukseen pitkästäkin ajasta lähtien.

23.10.2024

Infrarakentamisen suunnittelun kiertotalousosaamisen vaatimukset kommentoitavissa 8.11.2024 saakka
Uusiomaarakentamisen ULMAAS-ohjelmassa on kehitetty infrarakentamisen suunnittelun osana kiertotalouden osaamisvaatimuksia kiertotalouden käytettävissä.

Kriteeripankki.fi hankkijan apuna

- Valmiiksi markkinavuoropuhelutettuja vastuullisuuskriteereitä -> varmistettu että markkinoilta löytyy kriteerit täyttäviä tuotteita
- Löydät kootusti ravitsemuslaadun, sosiaalisen vastuullisuuden ja ympäristövastuullisuuden kriteerit, joita voit soveltaa tarjouspyynnöissä.
- Kriteeriteksti ja todentamisen tapa helposti kopioitavissa.
- Perustason ja edelläkävijätason kriteereitä.
- Voit hakea kriteereitä tuotekategorian, vastuullisuustavoitteen tai hakusanan perusteella (esim luomu, reilu kauppa jne.)
- Maksuton palvelu ja kaikille avoin.

Kiitos!

Suvi Sippola
suvi.sippola@motiva.fi

@MotivaOy

www.motiva.fi